

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-208/21

«29» березня 2021 р.

Міністерство розвитку громад та територій України

*Щодо проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України
«Про співробітництво територіальних
громад»*

На лист Міністерства розвитку громад та територій України № 7/43.2/3749-21 від 15.03.2021 щодо надання пропозицій до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» надає свої висновки та пропозиції на запропонований проект Закону.

1. На жаль, до проекту Закону не надано пояснювальної записки з якої можна було б краще зрозуміти мету запропонованих змін та обґрунтування необхідності прийняття такого акту.

2. Запропоновані зміни в частині можливого залучення до договорів співробітництва територіальних громад районних рад не відповідають меті прийняття Закону України «Про співробітництво територіальних громад», яка полягає у закріпленні правових механізмів для співробітництва саме територіальних громад, а не органів місцевого самоврядування.

Участь органів місцевого самоврядування різних рівнів в регулюванні тих чи інших суспільних відносин та здійснення ними своїх повноважень визначені Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законодавчими актами України. При цьому законодавство також визначає джерела фінансування різних рівнів органів місцевого самоврядування для виконання ними своїх повноважень. Відтак, законодавством

вже визначено, що органи місцевого самоврядування районного рівня є органами, які в силу Закону представляють спільні інтереси територіальних громад з відповідним фінансовим забезпеченням своїх повноважень. Якщо ж виникає потреба у фінансуванні окремих заходів то сільські, селищні, міські громади не позбавлені права фінансувати такі заходи шляхом міжбюджетних трансфертів з місцевого бюджету районному.

Відтак, спроба включити районні ради в суб'єктний склад учасників взаємовідносин співробітництва територіальних громад виглядає як спроба підмінити законодавчі норми щодо порядку передачі повноважень та джерел фінансування виконання таких повноважень з базового рівня на районний.

АМУ не підтримує такі законодавчі новели і наполягає на їх виключенні.

3. Щодо запропонованого нового підпункту 4 частини першої статті 1 проекту Закону.

У цілому ідея залучення до багатостороннього договору про співробітництво територіальних громад інших громад, які не є його учасниками, за спрощеною процедурою може бути підтримана, однак викликає зауваження формулювання такого залучення. Як в запропонованому підпункті 4 так і далі по тексту використовуються юридичні конструкції *«приєднання до договору»* та *«приєднання до співробітництва»*, що не відповідає суті приєднання до правочинів, яке надано Цивільним кодексом України та створює непорозуміння щодо правильного застосування цих норм.

Цивільним кодексом України (стаття 634) визначено, що *«Договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору.»*. Разом з цим, підпункт 4 частини першої статті 1 пропонує встановити, що додаткова угода до організованого співробітництва – це ... додаток до ... договору про співробітництво, відповідно до якого територіальна(і) громада(и) **приєднується до ... договору, і який передбачає зміни певних умов такого договору..., доповнення інших умов чинного договору...**

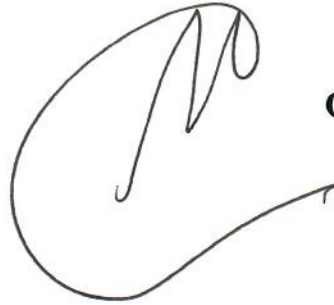
Отже, на нашу думку, зазначені конструкції *«приєднання до договору»* та *«приєднання до співробітництва»* мають бути побудовані таким чином аби вони визначали різні за своїм змістом дії чи форми і не ототожнювалися. Зокрема, щодо загальної характеристики процесу залучення територіальних громад до співробітництва можна використовувати *«приєднання до співробітництва»*. Проте, у наданні визначення документа, на підставі якого третя сторона може стати учасником співробітництва, варто відмовитися від словосполучення *«приєднання до договору»*, а використати таке визначення:

«договір про вступ у співробітництво – це договір між територіальними громадами сторонами договору про співробітництво та територіальною громадою, яка бажає взяти участь у співробітництві і може передбачати внесення змін до умов чинного договору без зміни предмету договору та форми співробітництва.».

4. Запропонована нова частина третя статті 4 містить взаємовиключні норми, які нівелюють принцип законності, оскільки надається право сторонам договору ігнорувати вимоги Закону шляхом надання права сторонам на власний розсуд врегульовувати правовідносини у сфері співробітництва через внесення відповідних положень до договору про співробітництво.

Просимо доопрацювати проект Закону з урахуванням висловлених Асоціацією міст України зауважень та пропозицій.

Виконавчий директор Асоціації

О.В. Слобожан